

Čís. 13503.

Bylo-li pravoplatně rozhodnuto o žalobě manžela na manželku o rozvod manželství tak, že se manželství stran rozvádí od stolu a lože z viny obou stran, překáží žalobě, jíž se domáhá manželka rozvodu manželství z výhradné viny manželovy, námitka rozepře rozsouzené.

(Rozh. ze dne 4. května 1934, R I 384/34.)

Žalobu manželky Marie Sch-ové proti manželu Arnoštu Sch-ovi o rozvod manželství od stolu a lože soud první stolice odmítl, vyhověv námitce zahájené rozepře. **D ů v o d y:** Soud, obmeziv jednání na námitku zahájené rozepře, zjistil na základě důkazu spisy krajského soudu Ck XII a 167/32/37, že žalovaný Arnošt Sch. podal proti žalobkyni Marii Sch-ové žalobu o rozvod manželství od stolu a lože a že rozsudkem ze dne 30. září 1932 bylo manželství stran Arnošta Sch. a Marie Sch-ové rovedeno od stolu a lože z viny obou stran, a že žalobkyně (tehdy žalovaná) proti tomuto rozsudku podala odvolání, o němž dosud není pravoplatně rozhodnuto. Nenabyl tudíž rozsudek ten dosud moci práva. Z uvedeného spisu bylo dále zjištěno, že žalobkyně, tehdy žalovaná, ve sporu tom přednesla stejné skutkové okolnosti, které uplatňuje v žalobě nyní podané. Podle ustanovení § 233 c. ř. s. má zahájení sporu v zápětí, že, pokud spor trvá, nesmí býti o nároku ani u téhož ani u jiného soudu právní rozepře provedena. Žaloba za zahájení sporu pro též nárok podaná, má býti k návrhu nebo z úřední moci odmítnuta. V souzeném případě jde o totožný nárok, o kterém bylo již rozhodnuto ve sporu Ck XII a 167/32 rozsudkem ze dne 30. září 1932, takže námitka rozepře zahájené ve smyslu § 233 c. ř. s. je odůvodněna. **R e k u r s n í s o u d** zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, nepřihlížeje k uplatněnému odmítacímu důvodu, o žalobě dále jednal. **D ů v o d y:** Soud procesní odmítl žalobu s odůvodněním, že uplatňuje nárok totožný s oním, který jest již předmětem sporu zahájeného pod č. j. Ck XII a 167/32. Žalobkyně právem vytýká v rekursu, že tento předpoklad není správný. Ve věci č. j. Ck XII a 167/32 domáhá se žalobou rozvodu Arnošt Sch. a navrhuje rozvod ten z výhradné viny strany žalované. Tato, bráníc se žalobě, navrhuje výhradně její zamítnutí. Ve sporné záležitosti, o níž nyní jde, domáhá se tehdejší žalovaná, nyní žalobkyně, rozvodu z výhradné viny svého, nyní žalovaného manžela a uplatňuje při tom důvody, které ve sporu prvním vůbec nepřišly na přetřes, jako to, že žalovaný ji a svou rodinu dne 10. května 1929 zlomyslně opustil, zanechav je bez prostředků, ba dokonce výživu jejich znemožňuje tím, že už po více měsíců neposílá potvrzení, že jest na živu, čehož je třeba k exekučnímu vymáhání vyživovacích příspěvků. Každá strana tedy opírá svůj nárok o jiné skutečnosti, jí tvrzené, a z toho plyne, že v obou žalobách jsou uplatňovány nároky různé, ačkoliv obě žaloby mají za předmět rozvod téhož manželství. Nelze proto užítí ustanovení § 233 c. ř. s. a nelze se proto dovolávat ani toho, že ve věci Ck XII a 167/32 bylo již manželství v první a nyní zatím i ve druhé stolici rozvedeno z viny obou stran, když o rozepři nebylo dosud

rozhodnuto pravoplatně (viz též Právník, ročník 1907, rozh. čís. 720, sb. nejv. soudu čís. 1005, 5170).

Nejvyšší soud na dovolací rekurs žalovaného zrušil usnesení obou nižších soudů a odmítl žalobu.

Důvody:

Rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 23. února 1934 bylo pravoplatně rozhodnuto o žalobě manžela Arnošta Sch-a na žalovanou Marii Sch-ovou o rozvod manželství v ten způsob, že se manželství stran rozvádí od stolu a lože z viny obou stran. Žalobě, kterou se domáhá v souzeném případě manželka Marie Sch-ová rozvodu manželství z výhradné viny žalovaného manžela Arnošta Sch-a, překáží tudíž námitka rozepře rozsouzené, k níž jest podle § 240 poslední odstavec c. ř. s. přihlížeti z úřadu. Uvedeným rozhodnutím bylo totiž mezi týmiž stranami pravoplatně již rozhodnuto i o právním důvodu i o právním nároku, o němž má býti rozhodováno k žalobě, o niž jde, ježto byla řešena nejen otázka, že se povoluje rozvod manželství, nýbrž i otázka oboustranné viny, když bylo vysloveno, že jsou na rozvodu vinny obě strany. Nemůže proto žádná z těchto otázek býti již předmětem rozhodování soudního a nemůže zejména býti již rozhodnuto, že vinu na rozvodu má toliko žalovaný manžel, jak se domáhá žalobkyně žalobou. Rozsudek toho obsahu byl by vzhledem k uvedenému rozhodnutí nejvyššího soudu právně nemožný.

Čís. 13504.

I když uvedení poškozené věci v předešlý stav jest možné, může soud z důvodů slušnosti neb účelnosti dospěti k úsudku, že má odpadnouti a že na jeho místo má nastoupiti odhadní cena.

Pokud jest vlastník najaté věci vrácené ve stavu poškozeném oprávněn domáhati se hned náhrady odhadní ceny. K opodstatnění tohoto nároku není třeba, by vlastník domu uvedl dříve vše v předešlý stav na své útraty.

(Rozh. ze dne 4. května 1934, R I 452/34.)

Žalovaný byl v domě žalobkyně nájemcem krámu. Po skončení nájemního poměru shledala žalobkyně, že krám byl žalovaným poškozen, a domáhala se na něm náhrady škody. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Není opodstatněna výtká nesprávného právního posouzení věci, jež spatřuje stěžovatel v tom, že odvolací soud nesdílí právní názor prvního soudu, že žalobkyně mohla by se domáhati odškodnění v penězích jen, kdyby tvrdila a prokázala, že uvedení najatých místností v předešlý